

Jurylid Guido Simon boert biologisch met jersey's en hoornloze holsteins

'Koeien mogen rijpen'

De Duitse biologische melkvee­vee­hou­der en jurylid Guido Simon heeft een geheel eigen kijk op fokkerij. Zijn veestapel is al voor twee derde hoornloos en hij gebruikt regelmatig heel oude stieren. Bovendien heeft hij een zwak voor het jerseyras.

tekst **Ivonne Stienezen**

In de golvende standweide in het Duitse Sundern (Noordrijn-Westfalen) maakt melkvee­hou­der en jurylid Guido Simon (45) een ronde langs zijn koeien. 'Weidegang is voor mij als biologische boer erg belangrijk', stelt Simon. 'Alle dieren krijgen bij mij weidegang, zelfs de jongste kalveren.' Simon melkt tachtig koeien met een zeven jaar oude melkrobot. Koeien die niet gemolken hoeven te wor-

den, kunnen via een selectiepoortje de ligboxenstal uit 1978 verlaten. Koeien die wel op de planning staan voor een melking, moeten eerst naar de robot voordat ze mogen weiden.

In het weiland gaat Simon op zoek naar zijn lievelingskoe, Katharina (v. Fyn Lemvig), een excellente jersey die drachtig is van haar dertiende kalf. 'In 2005 zag ik haar op de fokvedag in Hamm. Op de

show was maar één rubriek met jersey's en daar zag ik haar lopen, ze werd geleid door een meisje van zes. Ik had wel vaker jersey's gezien, maar ik was op slag verliefd. Naast mij hoorde ik iemand zeggen dat de fokker haar waarschijnlijk wel wilde verkopen', vertelt Simon. 'Ik liep snel naar de fokker toe en voordat ze de ring had verlaten, was ze van mij.' Lachend voegt hij eraan toe: 'Het scheelt dat ze de show niet won, daarom kon ik haar voor een redelijke prijs kopen.'

'Katharina is het type koe dat ik graag wil', legt hij uit. 'Het is een dier dat voldoende inhoud heeft en dus veel gras kan eten.' Dat Katharina graag gras eet, blijkt ook wel bij het poseren voor de foto, ze laat zich niet afleiden en vreet gewoon door. 'En jersey's zijn ontzettend sterke dieren.' De veehouder vertelt vervolgens hoe Katharina acht jaar geleden een

Guido Simon

De biologische bedrijfsvoering is voor Guido Simon een bewuste keuze. Hij combineert weidegang met een melkrobot, waarbij hij zoekt naar een optimale melkproductie.

Duitsland

Aantal koeien:	80
Aantal stuks jongvee:	70
Totaal aantal hoornloos:	100
Hoeveelheid land:	64 hectare

wond had opgelopen, waarbij het bot zichtbaar was. 'Een holstein had het niet overleefd', stelt hij. 'Katharina heeft er alleen nog een dikke achterpoot van overgehouden.'

Katharina wordt inmiddels niet meer gemolken door de melkrobot. 'Doordat jersey's kortere benen hebben, zit er inmid-

De excellente Jersey Katharina is Simons favoriete koe, ze is drachtig van haar dertiende kalf

dels te weinig ruimte tussen de vloer en haar spenen. Daarom melk ik haar nu apart.' De andere jersey's op het bedrijf gaan allemaal graag naar de robot, het zijn slimme dieren die zich vaak laten melken. 'Maar bij jonge dieren is het nog wel eens lastig', geeft Simon aan. 'Ze hebben te veel bewegingsruimte in de robot, waardoor het aansluiten soms lastig is.'

De jersey's redden zich prima tussen de grote holsteins op het bedrijf. 'Ze zijn echt pittig, ze werken de holsteins met gemak uit de krachtvoerbox. Maar ze hebben wel een heel fijn karakter, ze zijn gemakkelijk te hanteren. Toch wil ik maximaal tien jersey's in het melkveekoppel hebben, de robot is daarbij de beperkende factor.'

Onconventionele fokkerij

Het fokkerijbeleid van het jurylid, dat onder meer actief was op de CRV Koe-Expo in 2013 en op de NRM van 2008, is gerust onconventioneel te noemen. Niet alleen vanwege het hoge aandeel hoornloze dieren op zijn bedrijf – twee derde is hoornloos – of vanwege de jerseyfokkerij naast de holsteinveestapel, maar ook vanwege de stierkeuze. Daarin is triple A in elk geval belangrijk, maar dat is niet verwonderlijk omdat Simon tien jaar triple A-adviseur is geweest. Simon gebruikt graag fokstieren die zich hebben bewezen. En daarbij gebruikt hij gerust stieren uit de jaren zeventig. 'Jaarlijks gebruik ik op vijf tot tien koeien echt oude stieren. Ik heb een dochter van Chito, een stier die is geboren in 1977, die hoornloos is. Ik denk dat dat uniek is.'

In 1998 gebruikte Simon voor het eerst sperma van hoornloze stieren, omdat hij

voorzag dat dat de toekomst zou worden. 'Ik kocht toen tien doses van de heterozygoot hoornloze roodfactorstier Polled Plus. Daaruit werden drie dochters geboren, één daarvan werd stiermoeder en zit in de afstamming van veel koeien die nu op het bedrijf lopen.'

Twee derde hoornloos

Van alle 150 dieren op het bedrijf, van jong tot oud, zijn er 100 dieren hoornloos. Bijna al het jongvee is hoornloos, bij de melkkoeien zijn wat meer gehoornde dieren te vinden. 'Ik verkoop een goede koe niet omdat ze hoorns heeft. Bij gehoornde kalveren kijk ik naar de afstamming. Gehoornde kalveren van echt goede koeien verkoop ik niet, de rest wel. Ik heb in het verleden wel kalveren van goede koeien verkocht omdat ze niet hoornloos waren, maar daar heb ik spijt van.'

Wanneer een kalf is geboren, controleert de veehouder eerst of het kalf hoornloos is, dan pas controleert hij het geslacht. In de praktijk onthoort Simon vijf kalveren per jaar. In Duitsland moeten biologische bedrijven namelijk laten zien dat ze stappen nemen om onthoornen tegen te gaan. 'Ik was al langer bezig met fokken op hoornloosheid, maar door deze eis, ben ik er vol voor gegaan.' Simon is ervan overtuigd dat het niet lang meer duurt voordat onthoornen in Duitsland verboden wordt. Eerst voor de biologische sector, maar ook voor reguliere bedrijven, voorziet hij een verbod.

Koeien laten rijpen

'Wat ik jammer vind, is dat we in het huidige fokkerijbeleid de rijping van koeien

De gevarieerde veestapel van Guido Simon graast in de Duitse heuvels

Cowgirl (v. Perfekt) geeft bijna 15.000 kg melk per jaar

De zeven jaar oude melkrobot melkt 's zomers zo'n 130 keer per dag

zijn kwijtgeraakt. Tegenwoordig geven vaarzen al erg veel melk, dat hoeft voor mij helemaal niet', stelt de fokker. Hij ziet liever een koe die als vaars begint met een productie van zes- of zevenduizend liter, maar dan wel doorgroeit naar een koe die 10.000 liter aankan. 'Daarom probeer ik te fokken op dieren die kunnen rijpen. Ik ben geduldig met de vaarzen, ik geef ze de kans om een goede koe te worden.' Simon laat een koe zien die hij graag ziet. 'Dit is Perfektdochter Cowgirl, ze is geen showkoe en volgens haar fokwaarde ook geen goede melkkoe, maar ze geeft wel bijna 15.000 kilogram melk per jaar.'

Even verderop loopt Shottledochter Iridium, zij is Simons showkoe. 'Maar dit is niet het type koe dat ik graag op mijn bedrijf wil, ik vind haar te smal. Maar ik weet dat ze op keuringen wel hoge ogen gooit. Er is dus een verschil in hoe we

jurereen, dus wat we mooi vinden, en wat echt goed is op de boerderij', is Simons overtuiging. Als jurylid is hij daarom ook betrokken bij een werkgroep die streeft naar harmonisatie bij het jurereen. 'Daarin hebben we al veel bereikt. Koeien die tegenwoordig shows winnen, lijken veel meer op de koeien die we in de stallen nodig hebben dan twintig jaar geleden. Toen waren de koeien op shows te extreem.'

Geen compromissen meer

De fokker raakt er steeds meer van overtuigd dat de juiste stier voor de koe het meest belangrijke aspect is van fokkerij. In het verleden heeft hij daarin compromissen gemaakt, met name om zo veel mogelijk hoornloze dieren te krijgen. 'Ik heb veel hoornloze stieren gebruikt die niet zo goed pasten op bepaalde koeien. Ik heb daarom nu wel honderd hoornlo-

ze dieren, maar ook de nodige koeien die niet goed genoeg in elkaar zitten.'

Het liefst gebruikt Simon stieren met hoge betrouwbaarheden. Of zoals hij zegt: 'Stieren die de tand des tijds kunnen doorstaan.'

Insemineren vindt de veehouder het leukste moment van de dag. 'Ik ga naar de koe en zet haar vast. Ik bekijk haar eens goed en denk terug aan de kalveren die ze al gehad heeft. Ik kijk dan nog even in de papieren, naar welke triple A-code ze nodig heeft. Dan ga ik naar mijn twee vaten. Ik hou ervan om rietjes te verzamelen.'

Simon heeft sperma van zo'n 150 stieren, van over de hele wereld. Een kleine greep uit de holsteinstieren: Chito, Ramos, OMan, Jeeves, Shottle, Elevation, Mr. Sam. 'Bij het vat bekijk ik welke stier het moet worden. Op dat moment voel ik me een echte fokker, dat is het moment dat je het verschil kunt maken.'

Bewust biologisch

De keuze voor biologisch maakte Simon heel bewust, op basis van zijn inzicht in hoe voedsel geproduceerd zou moeten worden, met zo min mogelijk chemicaliën. Toch is hij geen 'geitenwollensokken'-melkveehouder. In de huidige situatie van lage melkprijzen is hij extra blij om biologisch te zijn. 'Vijf jaar geleden lag onze melkprijs dicht bij de reguliere prijzen en lachte mijn buurman mij uit. Nu lacht hij niet meer.'

Sinds hij is omgeschakeld naar biologisch, in 2005, is de productie gedaald van ruim 10.000 naar zo'n 8000 à 8500 liter per koe per jaar, met een vetgehalte van 3,9 tot 4,0 procent en een eiwitgehalte van 3,3 tot 3,4 procent. 'De kunst is om een optimum te vinden qua productie per koe. Een gemiddelde van 10.000 kilogram per koe zou in dit systeem met melkrobots en veel weidegang gewoon niet haalbaar zijn.'

Shottledochter Iridium (rechts) was dit najaar twee keer kampioene op een regionale show

